Tulevaisuus-teematyöpaja

Kuva Pixapay

Euroopan unionin osarahoittama

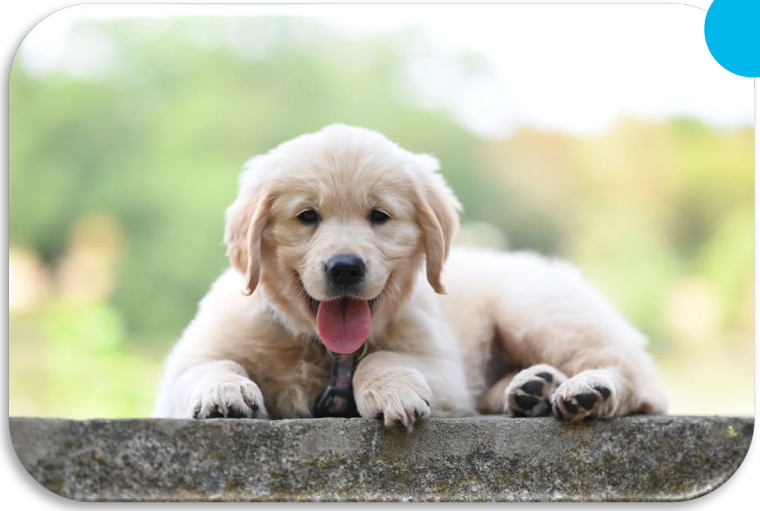
Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Ohjelma

1. Aihe haltuun: kestävä tulevaisuus
2. Johdanto ja alkulämmittely
3. Runoja kestävästä tulevaisuudesta
4. Havainnoidaan mennyttä, nykyhetkeä ja tulevaisuutta
5. Pohditaan ja keskustellaan tulevaisuuden näkymistä

Valmiina?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Tulevaisuus-työpaja

Teematyöpaja sopii toteutettavaksi osana YTO opintoja, ammatillisia opintoja ja sopii hyvin aihepiiriltään myös Ilmastovastuullinen toiminta tutkinnonosan tutkinnonperusteisiin.

Kokonaisuuden tavoitteena on harjoitella tulevaisuusajattelua, innostaa opiskelijoita käyttämään tulevaisuusvaltaa. Halutessasi voit poimia suunnitelmasta ainoastaan omaan opetukseesi soveltuvat harjoitteet.

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Kysely

Tästä pääset QR-koodilla kyselyyn

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Alkulämmittely

- Mieti hetki, mitä sinulle tulee mieleen sanasta “tulevaisuus”?
- Kirjoita Flingaan ensimmäisenä mieleen tullut ajatuksesi ylös

Teemana on positiivinen tulevaisuus

Pääset tästä QR-koodilla

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

1. Kestävä tulevaisuus

- **Vähennetään**
- Maapalloa lämmittäviä päästöjä
- Fossiilisten polttoaineiden käyttö: bensiini ja diesel
- Jätteen määrää

Vastuulliset valinnat!

- **Lisätään**
- Luonnon monimuotoisuutta: suojelualueita ja elinympäristöjen ennallistamista
- Kiertotaloutta: korjaus, uudelleenkäyttö ja kierrätys

Mitä minä voisin tehdä?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Keskustelkaa yhdessä

Millainen olisi tulevaisuus, jossa voisimme hyvin yhdessä luonnon kanssa?

Mistä hyvä elämä koostuu?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

3. Tehdään kestävän tulevaisuuden runo

Vuonna 2050 olen _____

Ympärilläni on_____

Enkä koskaan _____

Minä ajattelen usein_____

Aamut ovat_____

Tunnen sisälläni _____

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Runo jatkuu

Vuonna 2050 olen _____

Vierelläni on _____

Enkä koskaan _____

Kestävyys tarkoittaa minulle _____

Lupaan_____

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Lähiympäristössä tai metsässä

Palataan ensin menneeseen aikaan

Lukekaa ääneen teksti **“Menneestä ajasta".**

Teksti löytyy seuraavilta sivuilta.

Tehtävä on inspiroitunut Syklin osana Enemmän elämää ja Tulevaisuuslasit – työpaja tehtävästä

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Luetaan ääneen:

Suomen kallioperä on muodostunut nykyiseen tilaansa noin 3 000 – 1400 miljoonaa vuotta sitten.

Puut 60–100-vuotiaina ovat elinkaarensa keskivaiheilla. **Männyt** voivat elää 300–500 vuotiaiksi, Lapissa jopa 800-vuotiaiksi. **Kuuset** voivat elää 200–400-vuotiaiksi ja **koivut, raidat ja haavat** 150–200-vuotiaiksi. **Metsätammi** saattaa elää yli 1 000-vuotta

Opitko jotain uutta?

Vanhimmat Suomessa säilyneet **rakennukset** ovat linnoja ja kirkkoja 1200-luvulta eli ne ovat n. 800 vuotta vanhoja. Kaupunkien vanhimmat talot ovat n. 300 vuotta vanhoja. Valtaosa rakennuskannastamme on rakennettu viimeisen sadan vuoden kuluessa.

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Aikamatkaillaan (1)

Kävele yksin tai parin kanssa ympäristössä tarkkaillen paikkoja, kasveja ja puita sekä kuvittele, miltä samassa paikassa on näyttänyt 5000 vuotta sitten kivikauden loppupuolella.

Löydätkö elementtejä, jotka ovat olleet olemassa jo tuolloin?

Kuva Pixabay

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Aikamatkaillaan (2)

Käy kurkkaamassa tästä QR-koodilla, mitä ajatuksia kirjoitukset sinussa herättävät:

Tai tästä linkistä

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

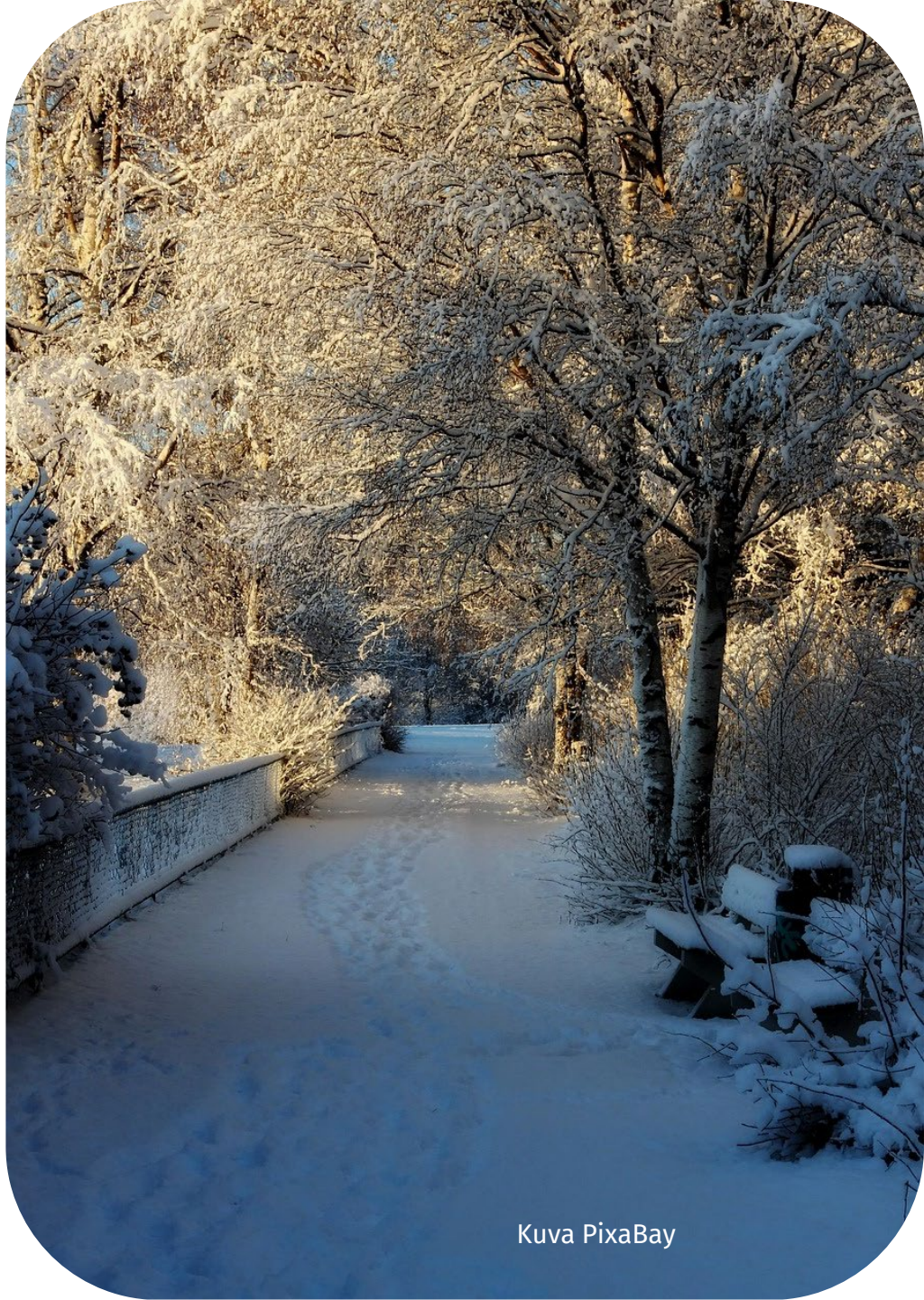
Aikamatkaillaan (3)

Matkaa ajassa taaksepäin 30 vuoden päähän, miltä silloin näytti?

Mikä on muuttunut, löydätkö elementtejä, jotka näyttävät edelleen samoilta?

Jatka kävelyä siirtyen kuvittelemaan tulevaisuutta 30 vuoden päähän.

Mikä maisemassa tulee muuttumaan ja mikä näyttää edelleen samalta?

Kuva PixaBay

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Aikamatkaillaan (4)

Kuvittele tulevaisuutta pidemmälle 100 vuoden päähän ja päästä unelmat valloilleen.

Miltä toivoisit katselemassasi ympäristössä näyttävän silloin.

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Millaisen maailman sinä haluat?

Minkä toivoisit olevan edelleen jäljellä 100 vuoden päästä?

Minkälaisia uusia elementtejä haluaisit nähdä?

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Tulevaisuuskuva 1

Haastava tulevaisuus–maailma

Luonto voi hyvin Ihmiset kokevat turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Energia tuotetaan uusiutuvasti. Tavaroita korjataan eikä heitetä heti pois. Työelämä huomioi hyvinvoinnin. Kaupungeissa on paljon vihreää. Teknologia auttaa säästämään energiaa ja materiaaleja.

Ihmisten arki

Julkinen liikenne toimii hyvin. Ruokahävikkiä syntyy vähän. Kulutetaan harkitummin. Ihmiset kokevat, että heidän teoillaan on merkitystä.

Työelämä

Julkinen liikenne toimii hyvin. Ruokahävikkiä syntyy vähän. Kulutetaan harkitummin. Ihmiset kokevat, että heidän teoillaan on merkitystä

Tulevaisuuskuva 2

Haastava tulevaisuus–maailma

Luonto kärsii ja luonnon monimuotoisuus vähenee. Energiaa tuotetaan edelleen paljon fossiilisilla polttoaineilla. Viheralueita on vähän. Teknologia lisää energiankulutusta ja materiaalien käyttöä. Julkinen liikenne ei toimi kaikkialla riittävän hyvin.

Ihmisten arki

Ihmiset kokevat epävarmuutta ja yksinäisyyttä. Tavaroita ostetaan paljon ja käyttökelpoisia tuotteita heitetään pois. Ruokahävikkiä syntyy paljon. Ihmisistä tuntuu, ettei omilla teoilla ole merkitystä.

Työelämä

Työelämä kuormittaa ja kiire lisääntyy.Työpaikoi lla tuhlataan energiaa ja materiaaleja. Jätettä syntyy paljon. Työntekijöiden hyvinvointiin ei panosteta riittävästi.

Tulevaisuuskuva 3

Haastava tulevaisuus–maailma

Luontoa ennallistetaan ja luonnon monimuotoisuutta suojellaan. Uusiutuvaa energiaa käytetään yhä enemmän. Kaupunkeihin rakennetaan lisää viheralueita. Teknologiaa kehitetään ratkaisemaan ympäristön haasteita. Julkista liikennettä ja kestäviä liikkumistapoja kehitetään.

Ihmisten arki

Ihmiset etsivät yhdessä ratkaisuja ympäristön ongelmiin. Tavaroita lainataan, kierrätetään, korjataan ja jaetaan. Ruokahävikkiä vähennetään ja ruokaa arvostetaan enemmän. Ihmiset tekevät harkittuja kulutusvalintoja. Yhteisöllisyys vahvistuu ja ihmiset uskovat vaikutus-mahdollisuuksiinsa.

Työelämä

Työelämä kuormittaa ja kiire lisääntyy. Työpaikoilla tuhlataan energiaa ja materiaaleja. Jätettä syntyy paljon. Työntekijöiden hyvinvointiin ei panosteta riittävästi.

Luetaan tarina tulevaisuudesta vuonna 2050

Vuonna 2050 maailma ei ollut täydellinen, mutta se oli oppinut.

Aamu alkoi pehmeällä valolla, joka heijastui talojen katoilta. Katot olivat täynnä aurinkopaneeleja, ja tuulivoimalat pyörivät lempeästi tuulessa kuin rauhalliset vartijat. Kaupungit olivat vihreitä keitaita, joissa puistot ja puutarhat kukoistivat. Asfaltti oli väistynyt viheralueiden tieltä, ja jokainen talo oli kuin pieni ekologinen keidas. Parvekkeilta roikkuivat tomaatit ja yrtit, sisäpihoilla kasvoi marjapensaita ja hedelmäpuita.

Luonto ei ollut enää jotakin kaukaista vaan se oli keskellä arkea.

Kaupungin laidalla levittäytyivät pellot, joilla maataloutta harjoitettiin kestävin menetelmin. Monipuoliset viljelykasvit kasvoivat rinnakkain: viljaa, palkokasveja, vihanneksia ja kukkivia kaistoja pölyttäjille. Karja laidunsi avoimilla niityillä rauhassa. Maanviljelijät olivat oppineet luonnon monimuotoisuuden merkityksen, ja heidän työnsä oli tasapainossa ympäristön kanssa. Peltojen maaperän eliöstö voi hyvin ja ruokamultakerros kasvoi vuosi vuodelta vahvemmaksi.

Monimuotoiset metsäpuutarhat tuottivat suuren osan ihmisten tarvitsemasta ravinnosta. Niissä kasvoi pähkinäpuita, hedelmäpuita ja marjoja. Metsäpuutarhoista löytyi myös sieniä ja lääkekasveja kerroksittain, kuten luonnon omassa metsässä. Ihmiset olivat ymmärtäneet, että luonto tiesi, miten runsautta luodaan, kun sitä ei pakoteta vaan tuetaan.

Myös metsätaloutta harjoitettiin kohtuudella. Puuta käytettiin raaka-aineena harkiten, erityisesti aikaa kestäviin tuotteisiin: rakennuksiin, huonekaluihin ja korjattaviin esineisiin. Metsänhoitajat seurasivat tarkasti metsien tilaa ja varmistivat, että niiden monimuotoisuus säilyi. Avohakkuita ei enää tunnettu vaan tilalla oli jatkuva kasvatus ja luonnon rytmiä kunnioittava hoito.

Luonnontilaiset alueet olivat jälleen arvossaan. Metsät, suot ja rannikot olivat kuin koskemattomia. Niissä eli monimuotoinen eläimistö – linnut, hyönteiset, suurpedot ja kalat – ja ihmisetkin saivat kulkea siellä hiljaisuudessa. Luonto tarjosi rauhaa, mutta myös muistutuksen siitä, että ihminen oli osa suurempaa kokonaisuutta.

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Opiskelijat viljelivät koulun pihoilla, tutkivat maaperän eliöstöä mikroskoopeilla ja seurasivat lähimetsän vuodenaikojen kiertoa. Koulutusjärjestelmä tuki ympäristötietoisuutta, ja opettajat innostivat oppilaita toimimaan luonnon hyväksi. Tulevaisuuden taidot tarkoittivat vastuullisuutta, kohtuullisuutta ja ihmistenvälisyyttä eli kykyä rakentaa ratkaisuja yhdessä.

Ihmisten ruokavalio oli monipuolinen ja paikallisiin antimiin perustuva. Kasviperäinen ruoka oli suosittua, ja ruokahävikkiä ei käytännössä syntynyt. Ruoan arvostus näkyi arjessa.

Ihmiset ostivat vain tarpeellista ja kiinnittivät huomiota tuotteiden alkuperään ja eettisyyteen. Korjaaminen oli muodissa, lainaaminen tavallista ja jakaminen itsestään selvää.

Yhteistyö oli avainsana ja ihmiset ymmärsivät, että heidän tulevaisuutensa oli sidoksissa luontoon. Päätöksiä tehtiin pitkällä aikavälillä, ei vain seuraavaa vuosineljännestä varten. Ihmiset olivat valmiita tekemään työtä yhteisen hyvän puolesta, ja heidän ponnistelunsa tuottivat tulosta. Ja niin maailma muuttui vähitellen.

Ilmastonmuutoksen pahimmat vaikutukset saatiin hillittyä, luonnon monimuotoisuus alkoi elpyä ja ekosysteemit vahvistuivat. Luontopositiivisuus ei ollut enää pelkkä tavoite tai strategia – se oli todellisuutta. Ihmiset elivät harmoniassa luonnon kanssa, eivät täydellisesti, mutta tietoisesti.

Vuonna 2050 ihmiset eivät enää kysyneet, voiko maailma pelastua. He kysyivät, mitä hyvää he voisivat seuraavaksi rakentaa. Loppu.

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Kerro, kirjoita tai kuvita tarina päivästäsi 2050

Mieti ja kerro vapaamuotoisesti tai piirrä kuva hyvästä päivästäsi **vuonna 2050**

- Miten asut?
- Millainen on kotisi ympäristö?
- Millaista työtä teet?
- Mitä syöt?
- Miten liikut paikasta toiseen?
- Miten voit?

Voit myös kirjoittaa vastauksesi Padletille

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Millan esimerkki

- asun energiatehokkaassa kerrostalossa, joka tuottaa osan sähköstään aurinkopaneeleilla
- talossa kierrätetään tarkasti, ja roskia syntyy paljon vähemmän kuin ennen
- kotini lähellä on paljon puita, pyöräteitä ja yhteisiä viheralueita, joissa ihmiset viettävät aikaa yhdessä
- kotini ympäristö on viihtyisä ja turvallinen kaikille
- työpaikallani pyritään säästämään energiaa ja vähentämään jätettä
- liikkumisessa käytetään enemmän sähköisiä kulkuvälineitä
- bussit, autot ja monet työajoneuvot kulkevat sähköllä tai muulla vähäpäästöisellä energialla
- kaupungeissa ihmiset kävelevät ja pyöräilevät enemmän, koska palvelut ovat lähempänä ja liikkuminen on helpompaa

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Jaa mietteesi muiden kanssa

Lue tai kuuntele hetki muiden tarinoita:

- Mitä ajatuksia tai tunteita tarinat herättävät?
- Mitä vaatisi, että nämä hyvät kestävät tulevaisuuspäivät toteutuisivat?
- Mikä estää tällaisia päiviä toteutumasta jo nyt?
- Onko ideoissa jotakin sellaista hyvää, joka olisi jo helppo toteuttaa omassa oppilaitoksessa?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Keskustelkaa käytännöistä oppilaitoksessa:

- Käytetäänkö oppilaitoksessa uusiutuvaa energiaa (aurinkopaneelit, maalämpö)?
- Onko kierrätys **helppoa ja näkyvää** arjessa tai onko kiertotalous käytössä?
- Hyödynnetäänkö luonnonmateriaaleja ja **kestävää rakentamista**?
- Onko piha-alueilla viljelylaatikoita, pölyttäjäalueita tai lähiluontoa oppimisen tukena?

Näkyykö kestävä kehitys konkreettisesti koulun arjessa vai vain juhlapuheissa?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Keskustelkaa millainen olisi unelmien vastuullinen työpaikka

- Millainen olisi unelmieni vastuullinen työpaikka vuonna 2035?
- Mitä konkreettista siellä tehdään eri tavalla kuin nyt?
- Miten työntekijät osallistuvat kestävyyden kehittämiseen?
- Mitä tapahtuisi, jos vastuullisuutta ei huomioitaisi?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Keskustelkaa kestävän tulevaisuuden osaajista:

- jotka ymmärtävät **materiaalien ja energian** vaikutukset
- osaavat vähentää **hukkaa ja tehostaa** toimintaa
- ajattelevat **pitkäjänteisesti,** eivät vain nopeasti ja halvalla

Pohdinta:

Miten voin kehittää osaamistani niin, että olen työelämässä vastuullinen ammattilainen?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Mitä eri aloilla tulisi huomioida?
Katso omaa alaasi koskevat kestävyyslupaukset (1)

Pintakäsittely

Prosessiala

Metsäala

Media-ala

Matkailuala

Maatalous

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Mitä eri aloilla tulisi huomioida?
Katso omaa alaasi koskevat kestävyyslupaukset (2)

Luonto -ja ympäristöala

Logistiikka

Liiketalous

Kone -ja tuotantotekniikka

Kiinteistönhoitoala

Elintarvikeala

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Mitä eri aloilla tulisi huomioida?
Katso omaa alaasi koskevat kestävyyslupaukset (3)

Autoala

Tietotekniikka ja tietoliikenne

Ravintola ja cateringala

Rakennusala

Puutarha-ala

Puhtausala

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO LUOVI

Tulevaisuuden tekijät

Keskustelkaa miten eri alat huomioivat kestävän tulevaisuuden ?

Mitä sinun alallasi tulisi huomioida?

Esimerkkejä:

- Rakennusalalla: energiatehokas rakentaminen, kiertotalousmateriaalit
- Autoalalla: sähkö- ja hybriditeknologia
- Ravintola-alalla: lähiruoka, hävikin minimointi
- Sosiaali- ja terveysalalla: vastuullinen hankinta ja hyvinvoinnin edistäminen
- Liiketaloudessa: vastuullinen yritystoiminta

Pohdinta:
Miten minun tuleva ammattini voi olla osa ratkaisua, ei ongelmaa?

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät

Kiitos

kaikille osallistujille

Kuuntele halutessasi luontolaulu

Euroopan unionin osarahoittama
Elinvoimakeskus
AMMATTIOPISTO LUOVI
Tulevaisuuden tekijät